

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De p[œ]ni[tenti]a imponenda infirmo. c. 26

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

De penitentia imponenda infirmo

confessione sanentur: vt nulla in eo vltra cicatricum signa remaneant: Prestante domino nostro Iesu Christo, qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

Benedictio Dei omnipotentis, patris et filii, et spiritus sancti pcedat super te, et maneat semper. Amen.

De penitentia imponenda infirmo. Ca. 26. C. Beatus Antoninus archiepiscopus Florentinus in suo Professionali Defecerunt ita dicit.

Aduertendus est autem, quod aut infirmus est in periculo mortis, aut non. Dico autem periculum mortis, non solum, quod in extremis constitutus: sed quod frequenter contingit homines mori ex illa infirmitate: et medici dubitant. In tali casu potest quilibet absolui a quolibet sacerdote de quolibet peccato, et a qualibet sententia absque alia licentia, cum periculum est in mora. Talis enim infirmus aut iam amisit loquelam, vel versus rationis, puta quod phreneticus: aut non. In primo casu, si bene vivebat, et ut bonus fidelis frequentebat confessionem et communionem et huiusmodi, quamvis non petierit sacramenta, quia ex insperato talia acciderunt. Vel etiam si malus et obstinatus diu perseverans in peccatis est, et diu non confessus, si petijt sacerdotem ut pnteret, et ostendit se velle facere omnia, que debet, et interea factus est mutus vel phreneticus, et periculum est in mora, debet presupponi contritus, et faciente aliquo confessionem generalem pro se sicut fit in populo, sacerdos faciat absolutionem ab omni sententia et peccato: et potest iniungere circumstantibus aliquid pro eo faciendum, vel heredibus, aut consanguineis pro eius anima, si voluit acceptare. Deinde debet dari ei eucharistia a proprio sacerdote seculari: quibus non sit confessus, quia non potuit: vel ab alio sacerdote seculari, non autem religioso, si non habuit licentiam a proprio sacerdote vel episcopo: alias ipse religiosus incideret in excommunicationem papalem in hoc casu. Et hoc non deberet sibi dari eucharistia, sed extrema unctio tantum. Immo etiam si non potuit communicare, si propter phrenesim non permitteret se iniungi, potest ligari: et sibi violenter dari. Astansibus autem infirmo debet credi, si perhibent testimonium, quod petierit confessionem: et ostenderit signa contritionis. Si autem non est diu confessus: vel quia notorius peccator, incurrit subito amentiam, et mutitatem, vel infirmitatem, nec prius nec post ostendit signa contritionis,

nis, nil ei dari debet, nec sacramēta, nec ecclesiastica sepultura. Si vero nec loquelam amisit, nec amentiam incurrit: debet ab eo erigi pura confessio peccatorum, plus vel minus, secundum quod patitur tempus. Nam si ex in extremis, de principalibus est interrogandum: maxime inducendo eum ad contritionem cum spe veniē. Sed si non est ita in extremis, et vellet facere generale cōfessionē de tota vita sua, sicut multi infirmi sancti fecerunt: quamvis non sit necessarium de his, quę rite alias confessus est iterare confessionem, admittenda est, et tandem absolutio impendenda ab omni sententia excommunicationis, et ab omni peccato, modo supra dicto in capitulo p̄cedēti: ita tamē, quod si ligatus esset aliqua excommunicatione, a qua confessio extra illud periculum non potuisset absoluerē, debet ei iniungi, quod si euadat infirmitatem, quam citius commode potest presentet se ei, ad quam ordinarie spectabat absolutio illius excommunicationis: Alias si faceret reincideret in eandem excommunicationem, extra de senten. excommu. cap. eos lib. vj. Sed si erat detentus aliquo peccato, de casibus episcopo referuatis, non oportet quod iniungat ei quod post sanitatem ad episcopū vadat pro absolute: quia ad illud non tenetur, sed sufficit sibi prima absolutio. ¶ Nota tamen, quod si talis esset vsurarius publicus, non potest talis admitti ad confessionem communionē, et ad alia sacramenta, nisi facta prius cautione de restitutione vsurarum vel promissione ab heredibus de huiusmodi, in casu quo amisisset ipse loquelam, vel vsam rationis post signa contritionis, secundum formam iuris: quę habetur in cap. quanquam. de vsu. lib. 6. His peractis non est penitentia infirmo instigenda, quia eam facere non posset: sed innotescenda, vt dicitur. 2o. q. 7. cap. Ab infirmis. declarando sic: Talem tibi darem penitentiam, si esses sanus: quamvis deberes facere multo maiorem, secundum regulas ecclesie: sed quia non potes modo, cum eris sanus facies hoc, vel illud, vel veniens ad me, et tibi dabo. ¶ Istud tamen vltimum non videtur securum: quia raro reuertuntur pro penitentia. ¶ Si vero Deus aliter de te disponeret: dimittas pro anima tua tantum pro penitentia. Potest etiam iniungi amicis, vel consanguineis aliquid pro penitentia si vtrique acceptant; et si credatur, quod satisfacta

De sacramento Eucharistie

satisfaciens pro eo sit in statu gratie. Super omnia enim admo-
nendus est, ut si debet aliquid alicui, vel ratione maleficii, vel
contractus, vel depositi, vel aliter, declaret bene, ut non disce-
dat cum alieno ab hoc seculo, ne in eternum damnetur: Et de
restitutione et legatis ad pias causas, pro anima sua ita dispo-
nat: quod cito cogantur executores expedire, et non plangere: si-
cut sepe et quotidie faciunt. Quod si nollet sufficienter disponere de
restitutione facienda, non est absolvendus. **Exhortatus** est
autem ad contritionem simul, et confidentiam diuine misericor-
dię exemplo latronis, meritis passionis Christi. **Si** autem
haberi non possit copia sacerdotis: quamuis bonum sit in hu-
iusmodi periculis, iurari videlicet, bello, vel in infirmitate, vel
morte violenta, laico confiteri: tamen non est necessarium. Quod
si fiat, et euadit: tenetur talis iterum de illis peccatis confiteri:
quod non habebat ille clauis ecclesie. **Si** vero infirmus non est in
periculo mortis, et habet casus excoicationis, vel peccata refer-
uata episcopo, debet confessio ire vel mittere ad episcopum, si potest, pro
auctoritate huiusmodi: tamen modo tali, quod non prodat peccatoribus
nisi prius ille sibi dederit licentiam nominandi eum. **Hec** ille.
Finit tractatus tertius prime partis libri Sacerdotalis.

**Tractatus quartus prime partis Sacerdotalis de sacra-
mento eucharistie.** **Que continentur in hoc tractatu.** Ca. 1.

Sacramentum Eucharistie,
que bona gratia dicitur,
q. 1. ca. Multi. In quo veraciter
continentur corpus, sanguis, anima,
et diuinitas Domini nostri Iesu Christi
sub speciebus panis et vini, quod
ab eo institutum est, ob memoriam
sue sacratissime passionis, a solis
sacerdotibus summa cum dilige-
tia est consecrandum, pari reuerentia
Christicolis dispensandum,
et fidei custodia seruandum. Et quod
primus et maximum sacerdotis
officium est, corpus et sanguinem
Christi in hoc sacramento prece-
re: quod fit in missę celebratione: id
primū de ipsa dicemus: postmo-
dum de alijs secundum hunc ordinem,
videlicet, quod videbimus primo,
Ad certam